

Tophiya: Mannootaho lukkuwa seekke amadatenna sagale itisate noonsa illachi maatennita eo luphi assanno (Neo Birowunihunni)

Odoote tittirsha

Tophiyaaho lukkuwu ceatenni afaminohu Boro Shontorehu, lukkuwisira ikkado sagale itisatenninna keeraanchimmansa agaratenni eosii gotti assi'riino. Kalaa Booro barra wo'ma lukkuwisi galanno mine biifisatenninna sagalenna waa shiqishatenni sayisanno. Lukkuwa lame diro wo'ma ceinoha ikkana lee miilla noo maatesino lukkuwunni afi'ranno eonni naaxxise massaganno. Lukkuwisi maricho itironna agiro fayyaaleeyye ikkannoro seekke huwatinohura insa aana illacha tuganno. Lukkuwa halashshe dikkote shiqisha hasi'ranno daafira, ce'nanni woyite assinanni amadonna itinsanni sagale qoropho hasidhannota seekke huwatino.

Booro soodo gute ka"anno woyite lukkuwasi owaatate ikkado qixxaawonna hasatto noosiho. Lukkuwisi galanno mine seekke fee sagalenna waa shiqishannonsa. Lukkuwa lame diro wo'ma ceinoha ikkana lee miilla noo maatesino lukkuwunni afi'ranno eonni naaxxise massaganno.

Booro lukkuwisi keeraanchimma hedanno daafira duucha woyite itisanno sagaleranna wayira yaadanno. Isi xawisanni, "Barru baala soodo qaaquulle rosu minira sowammora balaxe lukkuwi'ya ikkado sagale itansanna waa agansa buuxemmo. Barrunni sase hige badalanna ruuze karsiise itiseemmonsa," yino.

Kalaa Booro aganaho ikkitannota 50 kiilo badalanna ruuze hire lukkuwaho injiitanno gede daammu minira masse daahisiisanno. Ledeno, "Galte'yano lukkuwa itisatenninna soodo lophote irko ikkitannonsa arrishshora fushshatenni kaa'litannoe," yino.

Kalaa Booro shoole qaaquulle afi'rinoha ikkana hee'rannohu Harbagooni woradi Sidaamu Dagoou Qoqqowi Mootimma hundaati. Lukkuwisinni ikkado eo afi'ra hasi'ranno daafira, ceattosi halashshra hasi'rannota coyirino. Konne assateno dandiissiissannositi lukkuwisi keeraancho ikkanno gede assanno qorowootinna itisanno sagaleeti.

Kalaa Booro lukkuwu ceattonni hiitto asse kawichinni woyitino heeshsho afi'ra dandaannoro kaa'litannosita ikkado egeonna dandoo kalaqi'rino.

Isi xawisanni, "Sa'u lame dirra giddo hiittoonni keeraanchimmansa agarantini lukkuwa ce'ne eo muggi assi'nanniro rosoommo. Qachinkera saadate fayyimma ogeeyye uyitanno qajeelshuwa jawaate adhoommohura, keeraanchoonna dikkote ikkanno lukkuwa hiittoonni ce'nanniro huwatoommo. Qajeelshuwate baqqiima beeqqo assanni noommohura xaano lukkuwa ceate egeonna dandoo kalaqi'ranni noommo," yino. Kalaa Booro lukkuwu ceatto qajeelsha adhinohu wodiidi daga, dagoominna qoqqowi mootimma hunda, Kafu Zoone giddo afamanno Bongu lukkuwu ceatto qajeelshu mereershinniiti.

Kalaa Booro xaa yannara 20 lukkuwa ceanni no. Muli barri gidde Tophiyunniha 300 birra woy \$7.83 Ameeriku doolaare fushshe 20nna hakkuyi ali caacurre hidharaati.

Isi xawisanni, “Nafara’ya lukkuwa ceate ikkanno dargi nooe. Muli barra hidheemmo 20 caacurrira wole mine minammora qixxaawanni noommo,” yino. Haaro hidhinanni caacurrira darga balanxe qixxeessa lukkuwu keeraanchimma garranni doogga gidde mittete.

Gobbaaro Gontehu Sidaamu qoqqowi hunda Hawaasi quchumi gidde giwirinno ogeessaati. Ethio-Chiken yinanni mootimmannita ikkitinokki uurrinsha ledo halante qarqaru mannira lukkuwu ceatto daafira qajeelsha uyitanni afantannota kulino. Mannootu mitte higge ceanote giddora e’uro, ogeeyye lukkuwinsa fayyirma agaramanna hoogase harunso assitanno.

Kalaa Booro lukkuwisi dhibbunni amadamannokki gede hiisse gargadhannoro qajeelshu egenno cu’misiisinosa odeessino.

Xawisannino, “Duucha yanna qajeelsha ahineemmohu, lukkuwu dhibbi ka”anno yine hendanni yannaraati. Caacurre sase doyicho kattawisiisa hasiissannota huwatoommo,” yino.

Xissamino lukkuwi hasiisanno xagicho afi’ransa buuxate, saadate fayyirma ogeeyye ledo ikkine harunso assa hasiissannota coy’rino. Ledannino, “Ani ane gede lukkuwa ceanno mannira dancha lawishsha ikkeemmo yee hedeemmo. Ani rosoommore baala insara odeessanninna afidhanno egenno kaa’litannonsata kulanninsa noommo,” yino.

Kalaa Booro coy’ranni, lukkuwa ceasinni dancha guma afi’rinotanna konninni roore lophate lede halashshe ceara hasi’rannota odeessino.

Ledannino, “Sai diro, lukkuwu amado lainohunni adhoommo qajeelsha loosu aana hosiisatenni 50,000 ikkanno birra yaano \$1,330 Ameeriku doolaare afi’roommo. Lukkuwa halashshe shoole hige dikko fushshate dandoommo,” yino.

Isi lukkuwa cea isira bayiriidi eaote bue ikkiteenna maatesi qarriweelo massaga dandiinota hedanno. Coy’rannino, “Lukkuwunni afi’reemmo eo qaaquulle’ya dancha rosi mine soqqe rosiisi’reemmo gede kaa’linoe,” yino.

Kuni qixxaawinohu, IFC yinanni uurrinsha Tophiyaaho Lukkuwu ceatto raadoonete pirogiraame halashshate biso assite uyitino woxu irkonniiti.